

Zakres tematyczny obowiązujący w 4 klasie szkoły podstawowej

Podstawa programowa – „Treści kształcenia i wymagania szczegółowe”7 działów

1. Sposoby poznawania przyrody Obserwacje i doświadczenia w poznawaniu przyrody. Przyrządy wykorzystywane w poznawaniu przyrody. Źródła wiedzy o przyrodzie. Zmysły niezbędne do prowadzenia obserwacji przyrodniczych.
2. Orientacja w terenie. Widnokrąg. Kierunki na widnokręgu i sposoby ich wyznaczania. Miejsca wschodu, górowania i zachodu Słońca. Zależność między wysokością górowania Słońca a długością i kierunkiem cienia. Zmiany w położeniu Słońca nad widnokręgiem w ciągu doby i w ciągu roku. Plan i mapa. Legenda mapy. Kierunki na planie
3. Pogoda, składniki pogody, obserwacje pogody Pogoda i jej składniki. Przyrządy służące do pomiaru składników pogody. Zjawiska pogodowe. Stany skupienia wody.
4. Ja i moje ciało. Wybrane układy budujące ciało człowieka i ich rola w organizmie. Higiena ciała i otoczenia.
5. Ja i moje otoczenie Bezpieczny wypoczynek. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. Choroby i zapobieganie im. Różnorodne substancje i ich znaczenie w życiu codziennym. Rośliny trujące, zwierzęta niebezpieczne, zasady postępowania w razie kontaktu z nimi. Uzależnienia (w tym od internetu, telefonu komórkowego) i niebezpieczeństwa z nimi związane. Zasady zdrowego stylu życia.
6. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy. Formy kształtowania powierzchni terenu. Składniki przyrody nieożywionej (skały, wody) i ożywionej (roślinność, zwierzęta). Warunki życia na lądzie. Przystosowania organizmów do życia w środowisku lądowym. Las, łąka, pole uprawne i ich charakterystyczne organizmy. Warunki życia w wodzie. Organizmy wodne. Przystosowania organizmów do życia w środowisku wodnym.
7. Środowisko antropogeniczne i krajobraz najbliższej okolicy szkoły. Składniki środowiska związane z działalnością człowieka. Cechy krajobrazu współczesnego. Przemiany krajobrazu i ich ocena.